

Algemene Beschouwingen ChristenUnie begrotingsvergadering 14-11- 2006

Inleiding

Vandaag praten we over de eerste begroting van een nieuw college. Dit voorjaar hebben we gemeenteraadsverkiezingen gehad en dat heeft een toch wat andere raad opgeleverd dan we tot nu toe gewend waren. Zo hebben we twee nieuwe partijen in de raad, en verschillende fracties zijn wat groter of juist wat kleiner geworden. Ondanks die wat andere verhoudingen hoopt de ChristenUnie op een goede verstandhouding en een constructieve samenwerking om samen aan de slag te gaan voor onze gemeente. Er staat in de bijbel een heel mooie tekst hierover: (Jer. 29: 7) Bid tot de HEER voor de stad en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei. M.a.w.: Voel en toon je betrokken bij het wel en wee van je eigen stad en haar inwoners. Dat is de leidraad voor de fractie van de ChristenUnie.

We zijn als ChristenUnie deze nieuwe gemeenteraadperiode ingegaan met het motto **voor elkaar**. Daar bedoelen we mee dat we willen werken aan een echte **samenleving** waarin mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar en hun omgeving. Daarboven moet een dienstbare en zorgzame overheid staan, met name voor de zwakkeren. Ik hoop dat we als raad ons daar samen voor willen inzetten, ondanks verschillen die er mogen zijn.

De begroting als vervolg op de voorjaarsnota

De begrotingsplannen voor de komende jaren staan niet op zichzelf. We hebben de Toekomstvisie voor Hardenberg al vastgesteld. En als vertaling van die visie het Meerjarenprogramma. Ook hebben we als Coalitiepartijen dit jaar een Collegeprogramma afgesproken. Na jaren van inspanning om het beheer op orde te krijgen en plannen te maken, is nu de tijd aangebroken om flink te investeren en die plannen uit te voeren.

Op een ander punt zijn deze algemene beschouwingen ook bijzonder: we hebben dit jaar voor het eerst de lijnen voor 2007 al bij de voorjaarsnota in juni uitgezet. Vanuit wat we toen besloten hebben kijken we naar wat nu voorligt in de begrotingsplannen.

Bij de Voorjaarsnota in juni hebben we een aantal zaken van de reservelijst gehaald en meer prioriteit gegeven boven andere zaken. Zo vroegen we om een masterplan voor kunstgrasvelden, het aanleggen van een atletiekbaan, de fietspaden langs de Kloosterdijk en de Grote Beltenweg, meer geld voor Jeugdbeleid en voor voorlichting over drugs en alcohol op scholen. Al deze voor ons belangrijke zaken zijn nu in de begroting opgenomen.

Zelfs een aantal zaken die we bij de Voorjaarsnota door een andere volgorde van prioriteiten in de reservelijst hebben geplaatst, worden nu toch in de begroting meegenomen. Een voorbeeld hiervan is de uitbreiding van de Voorveghter.

Impuls voor Hardenberg

Opvallend is dat we nogal wat van plan zijn. Hebben we een aantal jaren flink moeten bezuinigen om een sluitende begroting te krijgen, de komende 4 jaren hebben we plannen voor ruim 18 miljoen aan nieuw beleid. Dat we zoveel te besteden hebben is mede te danken aan de gelden die we uit de verkoop van aandelen in Cogas en Rendo binnen krijgen. Het College stelt voor om de Cogas- en Rendogelden niet nu op te maken, maar alleen de rente hiervan de komende 4 jaar te gebruiken, zodat die 16 miljoen aan bestedingsruimte voor de jaren na 2010 overblijven, wanneer er weer een nieuwe raad gekozen is. De ChristenUnie heeft zijn bedenkingen bij het gebruik van rente uit incidentele meevallers voor structurele bestedingen. Incidentele bedragen blijken uiteindelijk vaak structureel. (bijv. jeugdbeleid). Toch gaan we nu met dit rentegebruik akkoord, omdat we hiermee de gemeente Hardenberg een geweldige impuls kunnen geven. En daar staat de ChristenUnie helemaal achter. Meer bedrijvigheid betekent meer werk. En daar moeten ook vooral jongeren en kwetsbare groepen van profiteren.

Gezond financieel beleid

Het is fijn om zoveel geld te besteden te hebben. We gaan veel doen in Hardenberg. We noemden het al een goede impuls waar we blij mee zijn. Maar willen we misschien nu ineens ook veel te veel? En dan bedoel ik aan de ene kant dat we moeite zullen hebben om al deze voorstellen in de komende 4 jaar te verwezenlijken. Hoe staat het bijvoorbeeld met de voorbereidende plannen? Die liggen vast nog niet klaar. Daar moet dus hard aan getrokken worden.

Maar met veel te veel willen bedoelt de ChristenUnie ook dat het College meer voorstelt aan plannen dan waarvoor er geld beschikbaar is. Want in 2010 ontstaat een begrotingstekort van € 650.000. We hebben 5 jaar lang ons best gedaan om het beheer op orde te krijgen, en juist nu we zoveel extra te besteden hebben laten we gewoon dat tekort staan? Daarbij komt dat we ook nog grote risico 's zien voor de komende jaren. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning is bijvoorbeeld zo 'n risico. Komt er genoeg geld van het Rijk om nieuwe taken in het kader van deze wet uit te voeren? We stellen wel een reserve in van € 900.000, maar we kunnen nog niet overzien of die voldoende is. Ook het dossier van het werkvoorzieningschap Larcom is nog niet afgerond en vormt dus een risico. En hoe denken we alle werknemers uit de sociale werkvoorziening en die uit de Wet Werk en Bijstand aan werk te helpen? We moeten wel beseffen dat de banen allemaal uit hetzelfde bestand aan bedrijven moeten komen.

De missie van het College is: **samen** sterk naar de toekomst. Een mooie missie. Maar hoe kunnen we ervoor waken dat **samen** ook echt betekent dat iedereen profiteert van de gezonde Hardenbergse financiële positie? Of het nu gaat om een minimuminkomen of om de zorg die je nodig hebt.

Daarom is de ChristenUnie van mening dat nu al naar een oplossing voor het begrotingstekort van 2010 gezocht moet worden. Het lijkt ons te zonnig om er op voorhand al van uit te gaan dat er straks meer geld uit Den Haag komt na de verkiezingen. Wat wel uit Den Haag komt is bijvoorbeeld gelijk al een korting op de uitkering voor de WWB van € 450.000.

We vragen van het College om al in 2007 met een voorstel te komen om het begrote tekort van 2010 te dekken. Die dekking moet gezocht worden in de volgende richtingen: inzetten access gemeentefonds, oud beleid voor nieuw beleid, doorbreken automatisme vervangingsinvesteringen en bezuinigen.

Lastenverhoging voor de burgers is wat ons betreft geen optie. Wij willen op dit punt met een **amendement** komen.

OZB

Een ander punt waar de ChristenUnie bezwaar tegen heeft is het collegevoorstel om de OZB met 2,75 % te verhogen. Deze verhoging is meer dan het inflatiepercentage van 1,5 % en daarmee tegen de afspraken in het Collegeprogramma. De ChristenUnie vindt het niet juist om nu, terwijl we zoveel te besteden hebben de lasten voor de burgers te verhogen. Daarom stellen we voor om de OZB slechts met de inflatiecorrectie van 1,5 % te verhogen. Uiteraard zal ook dit door ons voorstel veroorzaakte gat in de begroting gedicht moeten worden. De richting voor die bezuiniging hebben we hierboven aangegeven.

De programmaliijnen

Op een aantal onderdelen willen we wat dieper ingaan:

1. Voorzieningen

Ondanks dat de uitbreiding van theater de Voorvegter bij de Voorjaarsnota door de Raad in de reservelijst is geplaatst, wordt nu toch een groot bedrag hiervoor door het College gevonden. De ChristenUnie kijkt met gemengde gevoelens naar de uitbreiding van de Voorvegter en de bioscoop. Aan de ene kant gebeuren in de Voorvegter mooie dingen, aan de andere kant zijn er ook voorstellingen waar we absoluut niet achter kunnen staan. Dit geldt ook voor de bioscoop. Toch zien wij wel in dat deze voorzieningen horen bij een kern met streekfunctie als de stad Hardenberg. We hebben die uitbreiding dan ook geaccepteerd bij de collegeonderhandelingen. Maar dat onze prioriteiten ergens anders liggen, hebben we bij de Voorjaarsnota laten zien. Wat ons betreft mag het College nu verder gaan met de plannen voor uitbreiding, onder de voorwaarden van het Collegeprogramma: multifunctioneel en beschikbaar en betaalbaar voor brede maatschappelijke activiteiten.

De ChristenUnie vindt dat de bouw van een bioscoop geen overheidstaak is. Daarom moet de investering hiervoor via de huur terugbetaald worden, zodat er geen gemeenschapsgeld in gestoken wordt.

Wat de Gashouder betreft, die komt wel heel plotseling op de begroting te staan. En er wordt ook wel een groot bedrag voor gereserveerd, zonder dat er een plan onder ligt. We stellen voor om de Gashouder voorlopig op de reservelijst te plaatsen en meer prioriteit te geven aan veilige fietsroutes van en naar scholen in Hardenberg, Coevorden en Hardenberg. Er is

inmiddels geld gereserveerd, maar dit zal niet voldoende zijn om alle onveilige situaties op te lossen. Wij komen op dit punt dan ook met een amendement.

2. De groene ruimte en de landbouw

De ChristenUnie is blij dat de nota Visie buitengebied inmiddels is vastgesteld. De lijnen waar we met het buitengebied van de gemeente Hardenberg naar toe willen, zijn uitgezet. De landbouw krijgt op een viertal plaatsen in deze gemeente volop de ruimte, maar ook in de kleinschalige landbouwgebieden is landbouw wel degelijk mogelijk. Dit willen wij nogmaals graag onderschrijven. Denkt het college dat het mogelijk is deze visienota om te zetten in een toekomstgericht bestemmingsplan? Of kunnen we aan de hand van een verdiepingsslag in deze visienota de bestemming van het buitengebied op kwaliteiten toetsen?

Vervolgens willen we dat het College een oplossing zoekt voor het volgende probleem, door LTO-Noord afdeling Hardenberg aangedragen: Om van het noorden van de gemeente Hardenberg naar het zuiden te komen, moeten landbouwers met hun grote landbouwmachines door het centrum van Hardenberg laveren tussen de scholieren, geparkeerde auto's en bezoekers van het centrum door. Een levensgevaarlijke situatie. Kortom het wordt tijd dat het college eens goed gaat kijken naar deze problematiek. Daarom komen wij op dit punt met een **motie**.

3. Economie

We lazen het bericht dat de N340 een 100km-weg wordt. Dat is goed voor de bereikbaarheid van Hardenberg. We willen het College met dit resultaat feliciteren. Maar er moet natuurlijk nog wel wat gebeuren op het traject Witte Paal richting Drentse grens.

4. Vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning

Vorig jaar heeft de ChristenUnie een motie ingediend over de mantelzorg en het vrijwilligersbeleid. We vonden dat in het meerjarenprogramma en de programmabegroting van 2006 op dat punt onvoldoende concreet beleid was aangegeven. Deze motie is uiteindelijk niet aangenomen, omdat een meerderheid van de Raad van mening was dat ze overbodig was. Alleen de PvdA en de ChristenUnie stemden voor.

We zijn nu een jaar verder. In de nieuwe begroting staat een bedrag van € 160.000 voor 4 jaar voor mantelzorg en eenzelfde bedrag voor vrijwilligerswerk. Er is nu inderdaad een pilotproject Informele Zorg en Vrijwilligers in een tweetal kernen gestart, maar veel verder zijn we nog niet. Wij vragen ons af: was onze motie vorig jaar wel zo overbodig? Voor een goede uitvoering van de WMO hebben we de hulp van vrijwilligers en mantelzorgers nodig. Daar moeten nu snel plannen voor gemaakt worden.

In dit verband willen we ook het initiatief van de ChristenUnie en het CDA noemen om op 30 november a.s. de diaconieën van alle kerken in de gemeente Hardenberg bijeen te roepen voor een gesprek over de WMO. Kerken zijn vanouds erg actief op het gebied van vrijwilligerswerk in de samenleving. Daarom moet de gemeente de kerken ook als een serieuze gesprekspartner accepteren. En wellicht zal er een beroep gedaan worden op een financiële bijdrage van de gemeente voor nieuwe initiatieven. Vooralsnog gaan we ervan uit dat het voorgestelde budget voor mantelzorg en vrijwilligerswerk voldoende is. Mocht dat niet zo zijn, dan willen we een beroep kunnen doen op het voor de WMO gereserveerde budget van € 900.000.

Slotwoord

We zijn deze Algemene Beschouwingen begonnen met de wens dat we als gemeenteraad van Hardenberg ons samen willen inspannen voor het wel en wee van onze inwoners. We vragen van de samenleving om meer verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar. Als raad zullen we het ook van samenwerking moeten hebben.

Tot slot wil de fractie van de ChristenUnie iedereen die zich het afgelopen jaar heeft ingezet voor onze gemeente daar hartelijk voor bedanken en sterkte wensen bij alle werk dat D.V. in 2007 weer wacht. We wensen het College, alle medewerkers en de gemeenteraad daarbij Gods onmisbare zegen toe.

ChristenUnie/Mettina Grimmerink

Bijlagen:

amendement bezuinigingsrichting: aangenomen

motie veiligheid landbouwverkeer: aangenomen

amendement veilige fietsroutes: aangehouden tot de Voorjaarsnota

AMENDEMENT

De raad van de gemeente Hardenberg,

bijeen in vergadering op 14 november 2006;

constateert,

dat de meerjarenbegroting vanaf 2008 een tekort heeft;
hetgeen oploopt tot een tekort in 2010 van € 662.000,--;

is van mening

- dat er op korte termijn maatregelen moeten worden genomen, zodat de begrotingen 2008 t/m 2010 weer sluitende begrotingen zijn;
- dat dit meerjarig tekort moet worden opgelost bij de Voorjaarsnota 2007;
- dat de lastenverhoging voor de burgers niet meer dan inflatoir mag zijn.

Besluit:

de tekst op pagina 48 van de Begroting 2007:

Mogelijke oplossingen voor dit meerjarig tekort:

- *inzetten access gemeentefonds;*
- *oud voor nieuw;*
- *doorbreken automatische vervangingsinvesteringen;*
- *bezuinigingen*
- *lastenverhoging (meer dan inflatoir)*

te wijzigen in:

Mogelijke oplossingen voor dit meerjarig tekort:

- *inzetten access gemeentefonds;*
- *oud voor nieuw;*
- *doorbreken automatische vervangingsinvesteringen;*
- *bezuinigingen*

Hardenberg, 14 november 2006.

namens de ChristenUnie-fractie
Bertus Kerssies

MOTIE

De raad van de gemeente Hardenberg,

bijeen in vergadering op 14 november 2006;

overwegende,

- dat bereikbaarheid voor de landbouw belangrijk is,
- dat landbouwvoertuigen zich steeds moeilijker door het centrum van Hardenberg kunnen verplaatsen,
- dat het centrum van Hardenberg een barrière voor het landbouwverkeer is,
- dat verkeersveiligheid hierbij een zeer belangrijk aspect is,

Draagt het college op

- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren,
- de mogelijkheden in kaart te brengen welke de landbouw heeft om het centrum van Hardenberg te ontwijken,
- om met de voorjaarsnota 2007 verslag te doen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Hardenberg, 14 november 2006.

Fractie van de ChristenUnie

K.C.Mulder

AMENDEMENT

De raad van de gemeente Hardenberg,

bijeen in vergadering op 14 november 2006;

kennis genomen hebbend van de begroting voor 2007;

overwegende dat

- de veiligheid van onze kinderen op de fiets belangrijk is;
- de belangrijke fietsroutes naar de scholen in Dedemsvaart, Hardenberg en Coevorden aan de eisen van veiligheid moeten voldoen;
- dat er een bedrag in de begroting 2007 voor het verbeteren van de veiligheid rondom scholen en de fietsroutes er naar toe is opgenomen;
- dit bedrag onvoldoende is.

besluit

- het bedrag te verhogen met € 250.000;
- om € 250.000 uit de begrotingspost de Gashouder in Dedemsvaart te halen;
- en vooralsnog € 100.000 voor de Gashouder te laten staan.

En gaat over tot de orde van de dag,

Hardenberg, 14 november 2006.

Namens de fractie van ChristenUnie,

K.C. Mulder